

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 2

Střední Čechy

okresní pracoviště Benešov

Inspekční zpráva

**Vyšší odborná škola, Střední zemědělská škola a Rodinná škola
Benešov**

Mendelova 131, 256 01 Benešov

IZO: 061 664 651

Identifikátor: 600 006 689

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Školský úřad: ŠÚ Benešov, Černoleská 1997, 256 01 Benešov

Čj.	024 154/99-5085
Signatura	kb1vs201

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	4
2.1 Výchovně vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty	4
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy	4
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	5
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání	5
3 ŘÍZENÍ ŠKOLY	6
3.1 Koncepční záměry školy, plánování	6
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	6
3.3 Odborné a pedagogické řízení	7
3.3.1 Organizační struktura	7
3.3.2 Personální struktura	8
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků	8
3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení	9
3.5 Informační systém - vnitřní a vnější	9
3.6 Vedení povinné dokumentace	10
3.7 Výroční zpráva	11
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	11
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI	12
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	12
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	12
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování, hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích	13
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení	18
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků	19
4.6 Hodnocení výchovného poradenství	19
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy	20
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy	20
5 ZÁVĚR	22
5.1 Závěry inspekce	22
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	23
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	23
5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	24
5.5 Další adresáti zprávy	24
5.6 Připomínky ředitele školy	24

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce

26., 27., 29., 30. duben 1999

3., 4. květen 1999

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Mgr. Vladislava Coufalová
Členové týmu: Ing. Jana Grammetbauerová
PaedDr. Věra Kolmerová
PaedDr. Vladimír Krieg
Mgr. Viktor Müller

1.4 Ředitel školy

Ing. Stanislav Kubín

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

- povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 zákona ČNR č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- celoroční plán školy na školní rok 1998/99, koncepce rozvoje školy
- přehled kontrolní činnosti a hospitační záznamy vedení školy
- učební dokumenty vyučovaných studijních oborů
- výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1997/98
- sešity, písemné práce žáků
- dotazníky pro rodiče
- podkladová inspekční dokumentace školy
- hospitační záznamy inspekčního týmu

Ve zprávě je použito zavedených hodnotících stupňů podle kritérií ČŠI:

1	2	3	4	5	6	7
vynikající	nadprůměrný	spíše nadprůměrný	průměrný	spíše podprůměrný	podprůměrný	naprosto nevyhovující
zcela mimořádný	výrazná převaha pozitiv	dílčí pozitiva nad běžnou úroveň	pozitiva a negativa zhruba v rovnováze	slabá místa, nutná zvýšená pozornost	výrazně nevyhovující, silné nedostatky	nutné okamžité řešení

2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Ve škole se vyučuje následujícím studijním oborům, které jsou uvedeny v rozhodnutí MŠMT ČR o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. února 1999 pod č. j. 33 987/98-21 ze dne 9. února 1999.

Přehled vyučovaných oborů

Kód oboru	Název	Čj. a dat. schválení MŠMT ČR	Délka studia	Způsob ukončení
41-41-M/001	Agropodnikání	18 875/95-23	-	-
42-22-6/00	-	22. 6. 1994	4	M
78-41-M/005	Rodinná škola -	26 209/94-23	-	-
63-64-6/03	-veřejnosprávní služby	30. 11. 1994	4	M
41-31-N/002	Vyšší odborná škola-	23 774/96-23	-	-
42-09-7/00	-Zemědělské podnikání	16. 7. 1996	2	A

M - maturitní zkouška, A - absolutorium

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy

Škola nabízí žákům tyto nepovinné předměty: francouzský jazyk, kurz práce s motorovou pilou a ve třetím ročníku řízení motorových vozidel skupiny C (v letošním školním roce není třetí ročník naplněn). S dalšími nabídkami vzdělávacího programu podle výsledků dotazníků je 44,8 % rodičů spíše spokojeno.

Některé další kurzy jsou součástí výuky vyšší odborné školy: např. obsluha a údržba sklízecích mlátiček značky CLAAS, obsluha a údržba sklízecích řezaček, proškolení pro práci s jedy, obsluha vysokozdvížných vozíků.

Vyšší odborná škola nebyla předmětem inspekční kontroly.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Ročník	Počet žáků v ročníku	Třída	Obor	Celkový počet žáků	Z toho dívek	Integrovaní zdr.postiž. žáci
1.	64	1. A	Agropodnikání	33	13	0
			41-41-M/001	-	-	-
		1. B	Agropodnikání	31	23	0
			41-41-M/001	-	-	-
2.	47	2. A	Agropodnikání	25	13	0
			41-41-M/001	-	-	-
		2. B	Agropodnikání	22	15	0
			41-41-M/001	-	-	-
3.	0	-	-	0	0	0
4.	69	4.A	Agropodnikání	27	19	0
			41-41-M/001	-	-	-
		4. B	Agropodnikání	19	6	0
			41-41-M/001	-	-	-
		R 4	Rodinná škola	23	23	0
			78-41-M/005	-	-	-
1.	30	VOŠ 1	Zem. podnikání	30	11	0
			41-41-N/002	-	-	-
2.	26	VOŠ 2	Zem. podnikání	26	10	0
			41-31-N/002	-	-	-
Σ	236			236	130	0

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Střední zemědělská škola a Rodinná škola Benešov poskytují úplné střední odborné vzdělání a Vyšší odborná škola Benešov poskytuje vzdělání vyšší odborné.

3.1 Koncepční záměry školy, plánování

Koncepce ředitele školy vychází z tradice zemědělského školství na Benešovsku a nabízí spektrum stupňovitých možností vzdělávání v zemědělství. Návrh je zevrubně zpracován v dokumentu *Alternativy vývoje zemědělského školství v Benešově* a obecně začleňuje do výchovně vzdělávací nabídky školy učební obory, které by zde mohly být vyučovány. Vzdělání ve škole by tak bylo zabezpečeno zemědělskými odborníky, praxe žáků by probíhala na školním statku, případně i v zahraničí a zaměstnanci školy by tak využili svoje znalosti a zkušenosti z vyučovaných oborů na střední zemědělské škole (dále jen SZeŠ) a na vyšší odborné škole (dále jen VOŠ).

Během konzultací ředitele školy se zástupci Úřadu práce Benešov a Školského úřadu Benešov v tomto školním roce nebyl zatím vybrán a specifikován konkrétní další učební obor. Koncepce předložená ředitelem školy má u zaměstnanců podporu, ale skutečnost, že vedení školy přesně neuvádí konkrétní učební obor, staví koncepci školy do formální roviny.

Obsahem *Celoročního plánu školy pro školní rok 1998/99* jsou hlavní úkoly, které vyplývají z analýzy činnosti v minulém školním roce, stálé úkoly, které jsou specifikovány pro jednotlivé úseky školy a součástí dokumentu je i organizace školního roku, informace o termínech pedagogických porad, odborných exkurzí, plány předmětových komisí atd.

Plán sestavený na celý školní rok je jednou za týden doplňován týdenním plánem a denně upřesňován změnami, které jsou doloženy suplovacím rozvrhem školy. Změny se aktuálně podřizují nárokům vyučování odborné praxe, případným exkurzím, nepřítomnosti vyučujících. Na základě předložených suplovacích rozvrhů a přímého pozorování výchovně vzdělávacího procesu lze konstatovat, že ve škole je prioritní denní plánování, které má však ve svých důsledcích negativní dopad na výchovně vzdělávací proces.

Koncepce školy je založena na reálných materiálních a personálních možnostech a podmínkách, vychází ze zkušenosti ředitele s řízením zemědělské školy. Koncepční představa o zařazení učební oboru do oborové struktury školy není konkretizována.

Plánování školy je konkrétně specifikováno a formulováno pro školní rok, ale v jeho průběhu je denně doplňováno četnými změnami, které neumožňují kvalitní soustavnou realizaci výchovně vzdělávacího procesu. Teoretické vyučování ve škole se přizpůsobuje plánování odborné praxe.

Oblast je hodnocena spíše podprůměrně.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Upravený učební plán školy je vypracován na školní rok 1998/1999, je v souladu se schváleným učebním dokumentem, ale není písemně schválen ředitelem školy. Úprava učební plánu je každoročně upřesňována pro jednotlivé ročníky studijního oboru *Agropodnikání*. Vedení školy nepředložilo učební plán zpracovaný na celou délku studia studijního oboru *Agropodnikání*.

Vedení školy nemělo v době inspekce k dispozici poslední platné učební osnovy všeobecně vzdělávacích předmětů pro střední odborné školy. Inspekční kontrolou bylo zjištěno, že v předmětu *fyzika* nejsou prováděny předepsané laboratorní práce a také není metodickou komisí stanoveno doplňující a prohlubující učivo, jak osnovy předepisují, tím došlo

k porušení § 39, odst. 1 zákona ČNR č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Výuka fyziky neprobíhá podle schválených učebních osnov. Oblast je hodnocena jako naprosto nevyhovující.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura

Organizace výchovně vzdělávacího procesu i provozu školy je písemně zpracována v dokumentu *Organizace řízení zemědělského školství v Benešově*.

Ředitel školy Ing. Stanislav Kubín byl do funkce jmenován 15. října 1996 na základě konkurzního řízení. Pro pedagogický úsek jmenoval svého zástupce, dále vedoucí vychovatelku, vedoucí hospodářského úseku, vedoucí školní jídelny. Z organizační struktury vyplývá, že vedoucí praxe je organizačně podřízen pedagogickému zástupci.

Všichni členové vedení školy se jednou za týden scházejí na pravidelných poradách, kterých se v průběhu inspekce účastnili i členové inspekčního týmu. Program porad je pevně stanoven, zápis je pečlivě prováděn a každý člen vedení školy má možnost referovat o činnosti a problémech svěřeného úseku. Plnění úkolů stanovené na minulých poradách je kontrolováno.

Schůzky učitelů teoretického úseku, jsou svolávány pouze operativně, také porada učitelů praxe se schází v kompletním složení pouze na začátku roku, dále v jeho průběhu podle konkrétních potřeb. Informativní zápisy vede pouze vedoucí učitel praxe, poznatky a požadavky reprodukuje na poradě vedení školy.

Pedagogické rady se konají sedmkrát ročně, jejich náplň a program je součástí *celoročního plánu*. Zápisy jsou řádně vedeny, obsahují informace ředitele o jednáních během školního roku o prospěchu žáků, hodnotí i jejich chování. Absentuje zde však analýza z provedených kontrol a hospitační činnosti, záznam o koordinační práci výchovných poradců a třídních učitelů.

Předmětové komise sdružují příbuzné předměty přírodovědné, humanitní a odborné, jejich plány práce jsou součástí *celoročního plánu*. Zápisy ze schůzek jsou pořizovány, ale není z nich patrné, zda se členové podílejí na úpravě učebního plánu, na koordinaci vyučování, jakým způsobem spolupracují při vytváření tematických plánů a jak přizpůsobují výchovně vzdělávací proces denním rozvrhovým změnám. Změny v rozvrhu školy jsou pečlivě zaznamenávány a uvádějí:

- třídy žáků, které nejsou přítomny, důvod nepřítomnosti
- nepřítomné učitele a předměty, které nebudou vyučovány
- změny v předmětech, které budou *zrušeny*, popř. jaký jiný předmět bude do rozvrhu třídy zařazen
- změny v rozvrzích tříd, kdy bude vyučován konkrétní předmět nad stanovený měsíční limit, který předmět *odpadá* a není vůbec zařazen

Tento způsob organizace vyučování zaručuje žákům, že jednotlivé předměty budou vyučovány pouze odborně a není tudíž využíváno neodborné zastupování. Denní změny zaznamenané v suplovacím rozvrhu se však výrazně liší od stabilního rozvrhu,

který byl upraven ke dni 15. února 1999. Negativně lze hodnotit neustálé změny v rozvrhu školy.

Kompetence jsou rozděleny mezi členy vedení. Řízení školy je však nekonceptní, výhradně operativní.

Úroveň organizačního řízení je hodnocena spíše podprůměrně.

3.3.2 Personální struktura

Ve škole pracuje v letošním školním roce celkem 21 učitelů, kteří vyučují jak na rodinné škole a střední zemědělské škole, tak i na vyšší odborné škole a dále jedna externí pracovnice vyučuje pouze na vyšší odborné škole. Věkový průměr pedagogického sboru je 46 let.

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících na RŠ a SZeŠ

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost			
	úplná	jen odborná	jen pedagogická	nevyhovující
Učitelé	14	3	0	4
Vychovatelé	2	0	0	1
Celkem	16	3	0	5

Údaje uvedené v tabulce uvádějí, že čtyři vyučující a jedna vychovatelka nevyhovují dle § 2 odst., 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Pro výuku autoškoly, která je součástí předmětu motorová vozidla, mají čtyři vyučující oprávnění k vyučování vydané Policií ČR ve smyslu § vyhlášky č. 55/91 Sb. o výcviku a zdokonalování odborné způsobilosti řidičů silničních motorových vozidel.

Z hlediska zabezpečení teoretické a praktické výuky lze konstatovat, že z celkové týdenní dotace 398 hodin je 182 hodin (to je 46 %) odučeno vyučujícími bez odpovídající odborné nebo pedagogické způsobilosti a 216 hodin (to je 54 %) pedagogy s odbornou i pedagogickou způsobilostí.

Nepedagogických pracovníků je ve škole zaměstnáno celkem 18 (laborantka hospodářští pracovníci, zahradnice, školník, uklízečky, skladnice a kuchařky).

Ve škole je vysoký počet vyučujících bez odpovídající pedagogické a odborné způsobilosti k výuce na daném typu školy. Oblast je hodnocena podprůměrně.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Dalšímu vzdělávání a odbornému růstu pedagogických pracovníků není věnována potřebná pozornost, přestože složení pedagogického sboru není z hlediska jeho odborné a pedagogické způsobilosti optimální. Plán dalšího vzdělávání není zpracován, ale odborné vzdělávání je umožněno např. učitelce cizího jazyka a pedagogickou způsobilost si doplňují dva pedagogové. Vyučující také absolvují nepravidelně odborné kurzy biologie a ekonomiky.

Míra účasti pedagogických pracovníků na vzdělávacích akcích je nízká. Vedení školy věnuje pozornost doplňování pedagogické způsobilosti zaměstnanců. Péče o další vzdělávání pedagogických zaměstnanců je hodnocena průměrně.

3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Obsah a zaměření kontroly není ve škole písemně stanoveno, není ani vypracován plán hospitací. Realizace kontrolní činnosti je založena na osobní zkušenosti vedení školy s řízením a s kontrolou. Při kontrole výchovně vzdělávacího procesu jsou pořizovány velmi stručné hospitační záznamy, které však neobsahují žádná opatření při hospitačním zjištění nedostatků a neuvádějí analýzu kontrolovaných jevů.

Dominantní náplní kontrolní činnosti pedagogického zástupce je pravidelná kontrola zápisů v třídních knihách, sledování zvýšené absence žáků, přesná evidence počtu odučených hodin každého předmětu a zaznamenávání údajů do *výkazu o odučených a zastupovaných hodinách* a přesné počty odučených vyučovacích hodin pedagogem za měsíc. Zaznamenané nedostatky zjištěné při inspekční kontrole povinné dokumentace však dokladují, že opatření z kontrolní činnosti nejsou důsledně prováděna, protože zjištěné nedostatky se nadále opakují, nebo nebyly členy vedení zjištěny vůbec.

Kontrolou průběhu odborné praxe je pověřen vedoucí učitel praxe, který zaznamenává výsledky z hospitačních kontrol. Zjištěné nedostatky řeší operativně ihned a pořizuje krátký zápis a informuje ředitele školy.

Ředitel školy nezadáva vlastní evaluační testy, ale pro srovnání vědomostí žáků slouží výsledky SONDY MATURANT a pro čtvrtý ročník je tradičně zařazován *soutěžní den žáků školy*, kde jsou prověřovány teoretické znalosti a praktické dovednosti.

Pro přiznání osobních příplatků stanovil ředitel školy kritéria v dokumentu *Zásady odměňování pedagogických pracovníků na naší škole*, která jsou zaměstnancům známá a jsou diferencována.

Žáci jsou hodnoceni v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů a odměňováni za úspěšnou reprezentaci školy věcnými cenami na *Vánočním dnu*.

Kontrola vyučování není plánovaná ani systematická, protože vychází z aktuálních potřeb vedení školy, je prováděna v minimálním rozsahu. Hlavní náplní kontrolní činnosti pedagogického zástupce je kontrola a evidence počtu odučených hodin v jednotlivých předmětech za měsíc. Lépe je zajištěna kontrola odborné praxe, kterou provádí její vedoucí.

Oblast je hodnocena průměrně.

3.5 Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém

Přenos informací je zajištěn pravidelným osobním jednáním ředitele školy s členy vedení na týdenních poradách, ze kterých jsou důležité informace přenášeny vedoucími mezi zaměstnance školy a pro konkrétní pracovníky jsou úkoly předkládány písemně. Zprávy dlouhodobého charakteru a rovněž zápisy z porad vedení jsou k dispozici na informační tabuli ve sborovně, ale tento způsob předávání informací není funkční, protože pedagogové jsou během dne ve svých kabinetech. Sborovna je ponejvíce využívána k operativním informačním schůzkám. Vedení školy zkušebně zavádí vnitřní přenos informací přes počítačovou síť.

Jako hlavní zdroj informací pro žáky slouží nástěnky na chodbě u vchodu do školy. Z nich se žáci dozvědí o každodenních změnách v rozvrhu, o suplování, o nepřítomnosti vyučujících apod., ale pokud žák vykonává odbornou praxi mimo objekt školy či školního statku, pak si musí informace o změnách zjišťovat individuálně, což není vždy realizováno a žáci nejsou tudíž na vyučování připraveni a nemají ani pomůcky a učebnice.

Na nástěnkách je rovněž vyvěšen *Řád školy*. Důležité informace a sdělení jsou zveřejňována jako *vyhlášky ředitele školy*, např. termíny zkoušek.

Vnější informační systém

Rodičům jsou poznatky o žácích a studijní výsledky sdělovány ve studijních průkazech, ale kvalita i kvantita těchto sdělení je velmi rozdílná. Na základě inspekčních rozborů studijních průkazů bylo zjištěno: např. u žáka čtvrtého ročníku je pouze jediný zápis, který je datován 1. září 1998, u žáků prvního a druhého ročníku není uvedena klasifikace za druhé pololetí u dvou předmětů. Takové informace jsou nedostatečné.

Informace o studijních výsledcích jsou zákonným zástupcům prezentovány na rodičovských schůzkách, které jsou svolávány čtyřikrát v průběhu školního roku. Účast rodičů žáků prvního ročníku dosahuje v zimních měsících až 85 %, ale má výrazně klesající tendenci, protože ve třetím ročníku se těchto schůzek účastní necelých 30 % rodičů.

Informace o škole je možné získat prostřednictvím každoročně pořádané *Burzy středních škol okresu*, na dnu otevřených dveří, ale také aktuálními příspěvky v místním tisku *Benešovsko* a měsíčníku *Benešovský kalendář*. Zavedením webových stránek na INTERNET se staly informace o škole transparentní.

Nadace školy, která je řádně registrována, se současně době transformuje na obecně prospěšnou společnost. Činnost nadace spočívá ve spolupráci s vedením školy při získávání finančních prostředků.

Funkčnost vnitřního informačního systému je dobrá směrem k zaměstnancům školy, ale směrem k žákům je nedostatečná, protože negativně ovlivňuje přípravu na výchovně vzdělávacího procesu. Vnitřní informační systém je hodnocen spíše podprůměrně. Vnější informační systém je hodnocen průměrně.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Předmětem kontroly byla povinná dokumentace školy ve smyslu § 38a odst. 1 zákona ČNR č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Veškerá dokumentace je vedena na platných tiskopisech dle pokynu MŠMT ČR č. j. 24 021/98-20, který stanoví seznam povinné dokumentace škol a školských zařízení.

Zjištěné nedostatky:

- třídní knihy - chybějící zápisy probraného učiva, např. dne 22. dubna 1999, třída 1.A
- třídní výkazy - opravy prováděny nepovoleným způsobem: škrtnáním bez odkazu, chybějí odkazy na uvolnění žáka z výuky předmětu, nejsou vydávána *rozhodnutí* o změně studijního oboru a o opakování ročníku (porušen § 3 odst. 2 písm. l zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů). V jednom případě rozhodl ředitel školy o přijetí žáka do vyššího ročníku než prvního bez souhlasu příslušného školského úřadu (porušen § 19 odst. 3 zákona ČNR č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů)
- školní řád obsahuje ustanovení, která jsou v rozporu s přijatou Úmluvou o právech dítěte a ústavní listinou základních práv a svobod, kdy žák je škole odpověden za své chování i v době mimo vyučování, o víkendy a v době školních prázdnin
- záznamy z pedagogických rad neobsahují výsledky z kontrolní činnosti vedoucích pracovníků, analýzu kontrolní činnosti a doporučení

- protokoly o komisionálních zkouškách jsou vedeny s administrativními nedostatky (chybný název zkoušky, chybějící razítko školy)
- protokoly o maturitních zkouškách jsou vedeny s vážnými administrativními nedostatky (administrativně neuzavřeny, nevyplněné statistiky za 2. období, nevyplněné vzory maturitních vysvědčení)

Ve vedení povinné dokumentace byly zjištěny nedostatky, oblast je hodnocena podprůměrně.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/1998 poskytuje informace o oblastech, které jsou stanoveny § 17e odst. 2 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Výroční zpráva byla prokazatelně projednána s pracovníky školy, zaslána zřizovateli a Školskému úřadu Benešov.

Výroční zpráva má spíše nadprůměrnou úroveň.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Finanční prostředky, které jsou škole poskytovány ze státního rozpočtu prostřednictvím Školského úřadu Benešov pokrývají provozní náklady a mzdy pracovníků.

Kontrola hospodaření s finančními prostředky byla provedena Školským úřadem Benešov 19. listopadu 1993.

Inspekční kontrolou bylo zjištěno, že škola přijímá v hotovosti úhrady od žáků za ubytování na domově mládeže a jednotlivcům nevydává příjmové doklady ani stvrzenky o zaplacení. Tento hotovostní styk je pouze zaznamenán ve studijních průkazech, potvrzen podpisem pracovnice školy, razítkem školy a uvedením finanční částky.

Využívání finančních prostředků je efektivní, oblast je hodnocena spíše nadprůměrně.

4 **PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI**

4.1 **Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků**

Areál školy je tvořen čtyřmi objekty: bývalou hospodářskou školou (v současné době domov mládeže), k níž byla přistavěna další část budovy (jídlna a kuchyně propojená s domovem mládeže a odbornými učebnami), dále sportovní halou a hlavní budovou školy, kde jsou situovány učebny a ředitelství školy. V suterénu školy jsou umístěny šatny pro žáky jednotlivých tříd. V oploceném areálu školy jsou také garáže, skleníky, dílny a zahrada. Škola má také odloučené pracoviště v Pomněnicích u Benešova, kde je pouze část inventáře školy.

Výuka teoretických předmětů probíhá ve třídách, odborných pracovnách školy a laboratořích. Chloubou školy je velmi dobře zařízená stupňovitě uspořádaná posluchárna, která je kromě potřeb školy využívána i komerčním způsobem. Množství učeben v současné době plně odpovídá kapacitním požadavkům školy a učebny prostorově vyhovují nynějšímu počtu žáků. Odborné předměty a praxe jsou také vyučovány v dílnách areálu školy, ve skleníku a na školním statku. Nábytek ve třídách je zastaralý, ale v odborných pracovnách a posluchárně je velmi moderní a účelný.

Učebnice a platné učební texty si žáci pořizují sami, ale v souladu s nařízením vlády č. 15/1993 Sb., o bezplatném poskytování učebnic, učebních textů a základních školních potřeb, ve znění nařízení vlády 195/96 Sb., je ve škole k dispozici minimální počet učebnic pro sociálně potřebné žáky.

Didaktická a audiovizuální technika umístěná ve třídách a kabinetech je funkční, její využívání v průběhu výuky bylo zaznamenáno pouze ojediněle. Používané pomůcky jsou nmoderní, kromě zařízení v posluchárně. Úroveň výpočetní techniky neodpovídá současnému trendu, protože používané počítače jsou již zastaralé (procesory 386 a 486). Vedení školy počítá se zřízením a vybavením nové počítačové učebny.

Prostorové podmínky školy jsou dobré, materiální vybavení je funkční, ale vyžaduje modernizaci.

Materiální a technické podmínky školy jsou hodnoceny průměrně.

4.2 **Hodnocení psychohygienických podmínek školy**

Budova školy je prostorná, čisté učebny jsou vybaveny převážně starým nábytkem, pracovní místa žáků respektují jejich psychohygienické potřeby. Jednotlivé třídy však působí neosobním a strohým dojmem. Suterénní laboratoře a odborné pracovny jsou málo větrané.

Rozvrh vyučovacích hodin a přestávek zcela nerespektuje psychohygienické a didaktické zásady, protože pevný rozvrh školy je denně měněn z důvodu zařazování rozvrhových, mimorozvrhových a individuálních praxí. Žáci se o každodenních změnách dovídají z nástěnky na chodbě školy den před vyučováním, jsou-li však na praxi mimo objekt školy, dozvědí se o změně až v den nástupu na teoretické vyučování. Příprava na vyučování je proto nesoustavná a nahodilá. Na předmět, který je na několik dnů vyřazen z rozvrhu se žáci delší dobu nepřipravují a učivo si neopakují (nevhodné pro výuku cizích jazyků). Zařazením více vyučovacích hodin jednoho předmětu v jednom dni dochází u žáků k únavě a pasivitě.

Inspekční činností bylo zjištěno, že žáci školy vykonávají službu u šaten a hlavního chodu školy. V tuto dobu se žák, který službu vykonává, neúčastní výuky dopoledního vyučování,

a další žák, který službu vykonává odpoledne, se neúčastní výuky odpoledního vyučování (porušeno ustanovení § 2 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o střední škole).

Výrazným estetickým prvkem ve škole je množství květin na chodbách školy a kladně lze také hodnotit zajištění pitného režimu třemi automaty na teplé a studené nápoje.

Na základě zjištěných skutečností jsou psychohygienické podmínky školy hodnoceny spíše podprůměrně.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování, hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích

Český jazyk a literatura

Sledované vyučovací hodiny byly připravené učitelkou s velmi dobrými odbornými znalostmi. Opakovací části vyučovacích hodin, které byly věnovány gramatice, byly efektivní s aktivním podílem žáků, podle jejich individuálních schopností, upevňování poznatků bylo přirozené. Návaznost na nové učivo byla nenásilná, ve vyučování vládla přátelská atmosféra, žáci byli vedeni k umění komunikovat. Pro mluvní cvičení byla zařazena do vyučování vtipná relaxační témata, která žáky nejen zaujala, ale také pobavila.

Vzájemné komunikaci byl věnován patřičný prostor. Při prověřování vědomostí nebyla důsledně prováděna analýza chyb, nebylo využito jazykových příruček. Učebnice nemohly být u každého žáka důsledně využívány, protože žáci neměli možnost zaregistrovat rozvrhovou změnu a učebnice neměli.

Na základě zjištění z hospitací a studia dokumentace je výuka českého jazyka a literatury hodnocena spíše nadprůměrně.

Anglický jazyk

Hospitováno bylo celkem v šesti vyučovacích hodinách u dvou vyučujících. Sledované vyučovací hodiny byly pečlivě připraveny, měly jasně stanovený cíl a obsah.

Výuka anglického jazyka u vyučující bez odborné způsobilosti měla velmi dobrou úroveň. Učitelka promyšleně a cílevědomě uplatňovala metodické postupy práce, vyučovací hodiny měly cizojazyčnou atmosféru, žáci pracovali tvořivým způsobem, prokazovali dobré znalosti. Těžiště výuky spočívalo v komunikativních činnostech.

Hodiny u pedagoga s odbornou způsobilostí měly tradiční stavbu, ve všech fázích výuky převažovaly klasické metody: frontální opakování, procvičování gramatických struktur, práce s učebnicí. Vysoká úroveň jazykových znalostí vyučujícího nebyla odpovídajícím způsobem předávána žákům, chyběl dialog, soutěživé prvky.

Ve všech sledovaných vyučovacích hodinách anglického jazyka nebyly využity audiovizuální pomůcky.

Na základě zjištění z hospitací a studia dokumentace jsou vyučovací hodiny anglického jazyka hodnoceny spíše nadprůměrně a průměrně.

Německý jazyk

Hospitováno bylo ve dvou hodinách u nekvalifikovaného pedagoga.

Ve vyučovacích hodinách převažovala frontální práce, chyběla cizojazyčná atmosféra, komunikace žáků s učitelem byla na nízké úrovni. Ve vyučování nebyly zařazeny aktivizující metody k účinnému rozvíjení řečových dovedností. V závěru absentoval prostor ke shrnutí a zhodnocení práce žáků.

Pozitivem výuky bylo upozorňování žáků vyučujícím na nová pravidla německého pravopisu.

Na základě zjištění z hospitací a studia dokumentace je výuka německého jazyka celkově hodnocena spíše podprůměrně.

Dějepis

Tři hospitované vyučovací hodiny měly stejnou stavbu a totožné bylo i využití pedagogických metod a didaktických forem práce. Po skupinovém opakování měl dominantní místo ve vyučovací hodině výklad učitele, který byl sporadicky doplňován žáky. Na závěr vyučování bylo zařazeno shrnutí, které mělo i hodnotící charakter.

Způsob vyučování předmětu byl pro žáky jasný a zřetelný. Vyučování nesplňovalo všechny požadavky učebního dokumentu tím, že žáci nedovedli získané poznatky zobecňovat a srovnávat. Učivo bylo předkládáno chronologicky, bez faktografických chyb.

Na základě zjištění z hospitací a studia dokumentace je výuka dějepisu celkově hodnocena spíše podprůměrně.

Hospodářský zeměpis

Předmět je vyučován učitelem bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Vyučovací hodina měla klasickou stavbu, po stránce odborné byla velmi dobře připravena. Výklad nového učiva byl doplněn promítáním videokazety a byl umocněn osobními zkušenostmi a zážitky vyučujícího a byl velmi atraktivní. Žáci se o výklad zajímali, chyběl však větší prostor k diskusi a závěrečnému shrnutí učiva.

Vyučovací hodina je hodnocena spíše nadprůměrně.

Matematika

Ve škole není vyučující s odbornou způsobilostí pro výuku matematiky, ve všech navštívených hodinách vyučovali učitelé bez odpovídající způsobilosti. Výuka byla poznamenána menší odbornou erudicí pro vyučování předmětu. Vyučovací hodiny byly metodicky jednotvárné, výuka frontální, bez vnitřního dělení a možnosti osobní volby náročnosti učiva a tempa práce pro žáky. Aktivita žáků třídy byla malá, učivo bylo žákům předkládáno v hotové formě, bez jejich aktivní spoluúčasti na hledání a formulování vztahů.

Při výkladu nového učiva nevyužívali vyučující znalostí žáků a málo zdůrazňovali souvislosti mezi jednotlivými tematickými celky. Ve výkladu vyučujících se objevovaly i věcné chyby.

Vyučovací hodiny cvičení z matematiky, byly převážně pracovní a převládalo řešení aritmetických úloh.

Kontrolou a rozborem písemných prací z matematiky bylo zjištěno, že jsou psány v souladu s platnými učebními dokumenty, avšak chybí jejich rozbor a jevová analýza chyb, proto je lze považovat pouze za zdroj klasifikačního hodnocení znalostí žáků. S těmito pracemi není dále pracováno pro potřeby zpětné vazby pro vyučujícího.

Ze zápisů metodické komise bylo vysledováno, že členové komise metodicky nevedou jednotlivé vyučující, nepodílejí se na společném postupu při vyučování, proto lze její činnost považovat za formální.

I když vyučujícím nelze upřít snahu a zájem o výuku předmětu, ve škole výrazně chybí odborně způsobilý učitel. Vedení školy vyučujícím matematiky, kteří nemají požadované

vzdělání metodicky nepomáhá. Výhrady k výuce matematiky byly zaznamenány i v dotaznících pro rodiče.

Na základě zjištění z hospitací a studia dokumentace je výuka předmětu celkově hodnocena podprůměrně.

Fyzika

Předmět vyučuje vyučující bez odborné způsobilosti. Pojetí předmětu je velmi klasické, výuka probíhá frontálně za minimální spolupráce žáků třídy, bez jejich podílu na sledování, popisování, výkladu jevů, formulování a obhajování vlastních myšlenek. Žáci byli ve vyučovacích hodinách značně pasivní, pouze přijímali již hotové informace. Učivo bylo ve sledovaných vyučovacích hodinách redukováno na praktické aplikace, výuka měla spíše charakter některého z odborných technických předmětů. Použití učebních pomůcek či názoru nebylo v navštívených vyučovacích hodinách vyzorováno.

Zápisy v sešitech odpovídaly učivu v učebnici, kterou žáci měli k dispozici. Tematický plán je zpracován. Inspekční kontrolou však bylo zjištěno, že v předmětu *fyzika* nejsou prováděny předepsané laboratorní práce a také není metodickou komisí stanoveno doplňující a prohlubující učivo, jak osnovy předepisují.

Na základě zjištění z hospitací a studia dokumentace je výuka ve sledovaných vyučovacích hodinách hodnocena průměrně.

Tělesná výchova

Hospitovány byly celkem čtyři hodiny. Tělesná výchova je vyučována ve dvouhodinových blocích, žáci jsou děleni na skupiny. V některých skupinách probíhá koedukované vyučování, v jiných skupinách jsou vyučováni chlapci i dívky odděleně.

Po stránce odborné i metodické měly všechny sledované vyučovací hodiny dobrou úroveň. Obsahem vyučovacích hodin byl výklad pravidel a nácvik hry softball. Výklad pravidel byl vždy vyvozován z praktických zkušeností žáků. Nově vzniklé situace byly při hře zobecňovány a několikrát opakovány. Výuka byla efektivní, převládala radost ze hry. Zapojeni byli i necvičící žáci, kteří se starali o sportovní vybavení, průběžně hodnotili hru a počítali body. Vyučující využil příznivého počasí a výuku situoval do parku, který poskytuje dobré prostorové podmínky. Žáci byli vyučujícím dobře motivováni snahou po vítězství. V závěru hodin však chybělo zhodnocení a analýza žakovské hry.

Po celou dobu hry dbal vyučující na zvýšenou bezpečnost.

Hospitované vyučující hodiny jsou hodnoceny spíše nadprůměrně.

Biologie

Předmětu vyučují dva pedagogové, oba mají splněny požadavky odborné i pedagogické způsobilosti pro výuku na tomto typu školy. Probírané učivo korespondovalo s učební osnovou předmětu.

Výkladové hodiny se vyznačovaly klasickou strukturou, kdy po krátkém frontálním zopakování následovalo seznámení s novým učivem a případně byla hodina zakončena shrnutím probraného učiva. V průběhu opakovací hodiny, po probraném tematickém celku, byl zařazen test, jehož pomocí vyučující prověřil a zjistil stav a úroveň vědomostí žáků. Pracovní náplň laboratorních cvičení byla založena na samostatné práci žáků, na praktickém ověřování teoretických poznatků.

Pozitivně lze hodnotit vstřícný přístup vyučujících k žákům, snahu o aktivizaci a využívání praktických příkladů a mezipředmětových vztahů s příbuznými obory (např. pěstování rostlin).

Negativně lze naopak hodnotit předávání již úplných informací žákům, absenci moderních vyučovacích metod a forem práce, čímž byla značně ovlivněna efektivita vyučovacího procesu.

Na základě zjištění z hospitací a studia dokumentace je výuka biologie hodnocena průměrně.

Chemie

Předmětu vyučuje učitelka se splněnými kvalifikačními podmínkami a krátkou, jednoroční pedagogickou praxí. Probírané učivo bylo v souladu s učební osnovou předmětu a s vypracovanými tematickými plány. Pro praktickou výuku je využívána chemická laboratoř, teoretické vyučování probíhá v kmenových třídách.

Hodiny teoretické výuky byly založeny na vzájemné interakci žák - učitel. Vyučující se snažila při probírání nového učiva využívat žákovské vědomosti a poznatky i z jiných oborů. Názornost výuky byla zajišťována reálnými chemikáliemi a využitím didaktické techniky byla zvyšována efektivita práce.

V hodinách laboratorních cvičení byla velmi dobře zvolena časová posloupnost jednotlivých pokusů, takže pobyt žáků v laboratoři byl efektivně využit. Po krátké instruktáži učitelkou následovala vlastní samostatná práce žáků. Z jejich projevů a chování však bylo patrné, že všechny návyky potřebné pro kvalitní praktickou činnost nejsou ještě u žáků prvního ročníku zafixovány. Pořizované písemné záznamy z těchto cvičení slouží jako dílčí podklad pro klasifikaci.

Na základě zjištění z hospitací a studia dokumentace je výuka chemie hodnocena spíše nadprůměrně.

Základy mechanizace

Navštívená vyučovací hodina byla opakovací, protože vyučující již měl učivo probrané a přidělené penzum vyučovacích hodin odučené. V průběhu hospitace probíhalo ústní zkoušení a klasifikace.

Za zásadní nedostatek sledované činnosti lze považovat skutečnost, že zkoušení probíhalo formou přednášení namemorovaných znalostí o jednotlivých druzích mechanizačních prostředků, aniž měli žáci k dispozici byť jen obraz uvedeného stroje. Popis těchto částí strojů, jejich činností a funkcí probíhal jen na základě obrazové paměti žáka a jeho představivosti, což vůbec neodpovídá charakteru tohoto praktického předmětu. Žáci, kteří nebyli nezkoušeni byli během celé vyučovací hodiny zcela pasivní. Lze konstatovat, že kromě získání několika klasifikačních známek, nebyl efekt hodiny žádný.

Výuku ve sledované hodině lze hodnotit podprůměrně.

Výpočetní technika

V učebně, kde probíhala výuka, měl každý žák vlastní pracovní místo s instalovaným počítačem. Žáci měli o vyučovaný předmět zájem, průběh vyučovací hodiny byl klidný. Vyučující se snažil o maximální využití času, práce probíhala bez prostojů. Vhodné a efektivní bylo střídání informačních teoretických poznatků, se zařazováním praktických cvičení na počítačích. Žáci byli vyučujícím individuálně kontrolováni.

Výuka ve sledovaných hodinách je hodnocena spíše nadprůměrně.

Pěstování rostlin

Navštívené vyučovací hodiny byly opakovací a procvičovací, neboť přidělený počet vyučovacích hodin pro letošní školní rok byl již vyučujícími odučen. Probírané učivo souhlasilo s učební osnovou předmětu.

Ve druhém ročníku bylo těžiště práce v samostatné písemné práci žáků a v její následné kontrole. Ve čtvrtém ročníku vyučující využil k názorné demonstraci všechny audiovizuální pomůcky, které byly instalovány v posluchárně. Po celou vyučovací hodinu měli žáci dostatek prostoru k vyjádření svých názorů a vědomostí, byli dobře aktivizováni a motivováni. Znalosti žáků svědčily o jejich dobré připravenosti k maturitní zkoušce.

Při praktických cvičeních pracovali žáci samostatně, učitelka využívala znalostí žáků z odborné praxe a kladla důraz na mezipředmětové vztahy.

Úroveň výuky předmětu je hodnocena spíše nadprůměrně.

Chov zvířat

Výuka předmětu je zaměřena na získávání ucelených poznatků z anatomie, obecné zootechniky a chovů jednotlivých druhů hospodářských zvířat. Současně je orientována na ekonomiku v chovu zvířat. Teoretická výuka probíhá formou výkladových hodin.

V úvodu hospitovaných hodin proběhlo ústní zkoušení, při kterém prokazovali žáci velmi dobré znalosti. Učitel vždy zhodnotil celkové znalosti žáků a objektivně je známkoval. Další část hodiny tvořil výklad, při němž učitel současně promítal poznámky přes zpětný projektor. Žáci zapisovali do sešitu poměrně obsáhlý text. Tento způsob výuky je nutil k naprosté pasivitě a k omezenému vnímání výkladu učitele. Zapsané poznámky jsou pro ně jediným studijním materiálem. V opakovacích hodinách jsou žáci motivováni k aktivní účasti při výuce, učitel vede řízený rozhovor a pozitivně je motivuje.

Součástí učební osnovy tohoto odborného předmětu jsou praktická cvičení, zařazená v rozvrhu hodin jako čtyřhodinový blok jedenkrát za měsíc. Podle tématu probíhá cvičení ve školní laboratoři nebo na školním statku.

V úvodu vyučovací hodiny seznámí učitelé žáky s náplní cvičení, vysvětlí postup práce a upozorní na dodržování bezpečnosti. Žáci pracují samostatně, plní zadané úkoly a mají možnost kdykoli konzultovat případné problémy. Učitelé využívají vybavení školy, žáci mají k dispozici dostatek názorných pomůcek. Cvičení doplňují teoretickou výuku, dávají žákům prostor pro samostatné činnosti a umožňují učitelům využít jejich praktické zkušenosti. Zdůrazňovány jsou také mezipředmětové vztahy a využití znalostí v praxi.

Výuka předmětů je spíše nadprůměrná.

Veřejná správa

Náplní sledované vyučovací hodiny bylo opakování, které probíhalo individuálně i ve skupinách. Učitelka se snažila aktivizovat žákyně celé třídy, postupně zadávala další individuální úkoly k samostatnému zpracování

Všechny opakované a prověřované poznatky byly doplňovány přesnými odkazy na vládní zákony a učitelka se snažila o to, aby žákyně dovedly požadovaný odstavec z příslušného zákona vyhledat a citovat. Veškeré procvičování bylo zajímavé zvláště množstvím praktických příkladů.

Aktivita ve vyučování byla velmi dobrá.

Vyučovací hodina je hodnocena spíše nadprůměrně.

Ekonomika

Předmět vyučuje odborně i pedagogicky způsobilý vyučující. Po individuálním zkoušení, bylo zařazeno nové učivo, které vyučující žákům reprodukoval. Zapisování nových znalostí do sešitů bylo průběžné, žáci si poznatky opisovali ze zpětného projektoru. Učitel nezkontroloval, zda je písemná část čitelná pro všechny žáky, místnost nezatemnil a neustále při vlastním opisování textu písemné formulace komentoval a doplňoval. Žákům nebyl dán prostor na klidný a bezchybný zápis.

Vyučovací hodina je hodnocena spíše podprůměrně.

Psaní strojem

Hospitovaná hodina měla klasickou stavbu, po stránce odborné i metodické byla velmi dobře promyšlená.

Po krátkém praktickém opakování učiva z předchozích hodin následoval nácvik nového písmena na klávesnici elektrického psacího stroje: tj. opis textu se zvýšeným výskytem nacvičovaného písmena. Po důkladném procvičení nového učiva, zařadila vyučující několik soutěží, ve kterých bylo hodnoceno množství napsaného textu a jeho správnost za určenou časovou jednotku. Učitelka vedla žáky k sebehodnocení, v závěru hodiny zhodnotila výsledky soutěží a aktivitu žáků, analyzovala nedostatky a uložila individuální domácí úkoly.

V hodině převládala vysoká aktivita žáků, soutěživé prvky zvyšovaly její efektivitu.

Sledovaná hodina měla nadprůměrnou úroveň.

Praxe

V učebním plánu je zařazena praxe učební a individuální. Oba typy probíhají ve škole, na školním statku a částečně na smluvních pracovištích.

Na výuku učební praxe se třída dělí na dvě skupiny. V úvodní instruktáži na pracovišti zopakují učitelé se žáky základní teoretické údaje a zásady bezpečnosti potřebné pro výkon činností na pracovišti. Žáci získávají při praxi manuální dovednosti, pracují ve skupinách a zadané činnosti plní samostatně. Prohlubují si teoretické znalosti z odborných předmětů a získávají základní přehled o zemědělských provozech.

V průběhu jednoho dne byla sledována i individuální praxe dvou žákyň, která probíhala přímo ve škole pod vedením administrativních pracovníků. Žákyně pracovaly samostatně a jednotlivé úkoly jim byly zadávány konkrétně a také ihned vyhodnocovány.

Výuka praxe je hodnocena nadprůměrně.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení

Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení vychází z přímého pozorování inspektorů při hospitačních vstupech, z rozboru žákovské dokumentace, z výsledků soutěží a olympiád.

Výuka v hospitovaných vyučovacích hodinách měla verbální charakter, žáci dostávali málo prostoru k vyslovení vlastního názoru. Často chyběla motivace a funkční zpětná vazba. Odlišné byly části vyučovacích hodin českého jazyka, anglického jazyka, chemie a cvičení z předmětů. Individuální přístup k žákům nebyl při výuce zaznamenán.

Výsledky z hospitací zjištěné inspekčním týmem dokladují, že znalosti žáků jsou rozdílné, že se liší nároky jednotlivých učitelů na žáky. Studium zápisů z pedagogických rad bylo zjištěno, že u 30 % žáků 1.A, 1.B třídy se klasifikace pohybuje mezi stupněm dostatečný a nedostatečný. Ostatní třídy vykazují také vysoké procento neprospívajících žáků. Zjištěné neznalosti ve vědomostech žáků jsou však důsledkem převážně mechanického způsobu učení a jsou ovlivněny následným procesem zapomínání, protože nedochází k upevňování učiva. K tomuto negativnímu jevu přispívají neustálé změny v rozvrhu školy, proto příprava žáků na vyučování nemůže být plánovitá a soustavná.

Na nespokojenost s výsledky učení upozorňovali i někteří rodiče v dotaznících. Zjištěné výsledky: spíše nespokojeno je 19,4 % a výsledky nedokáže posoudit 9 % dotázaných rodičů.

Dokladem soustavnosti, návaznosti na dřívější poznatky a využívání logického myšlení u žáků jsou výsledky olympiády z českého jazyka, kdy žákyně školy získala čtvrté místo v krajském kole této soutěže.

Z hlediska výsledků učení na základě zjištěných skutečností je škola hodnocena průměrně.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků

Základní pravidla pro chování žáků jsou zakotvena ve školním řádu, který pouze deklaruje povinnosti žáků a uvádí příkazová sdělení, která jsou rozšířena i na chování žáků mimo školní vyučování. Předložená pravidla uveřejněná ve školním řádu nevytváří podmínky pro přirozený rozvoj osobnosti v demokratické společnosti.

V průběhu inspekce bylo vystupování žáků v hodinách, o přestávkách, při jednání mezi sebou a s dospělými většinou zdvořilé. Také jednání pracovníků školy se žáky bylo vhodné a slušné.

Žáci téměř nemají možnost aktivně ovlivňovat život školy, není zřízena žákovská samospráva (žákovský parlament) jako uznávaný kompetentní partner ředitele. V besedách se členy české školní inspekce žáci negativně nehodnotili přístupy vyučujících, kvantitu a kvalitu předávaných informací, nevyjádřili potřebu spolupodílení na chodu školy. Z jednotlivých pohovorů byla patrná výrazná pasivita a nezájem žáků k životu ve škole.

Na základě zjištěných skutečností je škola z hlediska rozvoje osobnosti žáků hodnocena průměrně.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovný poradce vykonává svou funkci od roku 1993 a dosud neabsolvoval ani nezahájil kvalifikační studium výchovného poradenství. Nesplňuje proto kvalifikační předpoklady. Pracovní úvazek mu byl snížen o jednu hodinu. Pro výkon své funkce nemá vhodné prostorové podmínky, protože ji vykonává v kabinetě, který slouží ještě dalším dvěma kolegům. Na základě inspekční kontroly bylo zjištěno, že funkci výchovného poradce vykonává též ředitel školy, ale o jeho funkci poradce žáci vůbec nevědí. Pracovní úvazek má také snížen o jednu hodinu a taktéž nesplňuje kvalifikační předpoklady.

Konzultační hodiny nemá písemně stanoveny a vyvěšeny ani jeden z výchovných poradců. Ředitelem stanovený výchovný poradce provádí konzultace dle dohody v ranních, nebo odpoledních hodinách. Podrobné záznamy o konzultacích se žáky nevede, zapisuje pouze termín a jméno konzultanta. Ředitel školy nevede vůbec žádné záznamy o výchovném poradenství.

Činnost výchovného poradce je specifikována v *celoročním plánu* a orientuje se na poskytování informací o vysokých školách a dalších možnostech studia, případně zajišťuje besedy s pracovníky z úřadu práce.

Z besed se žáky vyplynulo, že vůbec nevědí, kdo ve škole zastává funkci výchovného poradce, což dokladují i výsledky rodičovských dotazníků: 30 % je nespokojeno a 16,4 % je spíše nespokojena s jeho prací.

Na základě zjištěných skutečností je práce výchovných poradců hodnocena podprůměrně.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

Škola nabízí mimoškolní aktivity, které umožňují žákům další rozvoj vědomostí, sportovních a manuálních dovedností.

Dokladem je každoroční nárůst počtu členů tzv. *Klubu mladých diváků*, který pořádá zájezdy hlavně na divadelní představení.

V jezdeckém kroužku jsou zájemci seznamováni s atraktivním a moderním sportem, získávají zde praktické poznatky využitelné v teoretických předmětech školy, ale hlavně získávají kladný vztah k manuální práci. Každoročně se také účastní soutěže v dovednostech zemědělských škol (jízda zručnosti).

Sportovní aktivity školy jsou situovány do moderní tělocvičny školy a sportovní školní klub je zaměřen na odbíjenou.

Sledovaná oblast je hodnocena průměrně.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Domov mládeže (IZO 108 002 187)

Domov mládeže (dále jen DM) je umístěn v areálu školy, v samostatné budově ve dvou podlažích. V letošním školním roce je jeho kapacita zcela naplněna, protože jsou zde ubytováni i studenti jiných benešovských škol. Provoz v DM je organizován v týdenních intervalech. Žáci jsou ubytováni ve 25 převážně třílůžkových pokojích, sociální zařízení je společné na chodbě. Ubytování mohou využívat dvě klubovny s televizí a videem.

Výchovně vzdělávací práci v DM zajišťují dvě vychovatelky a jejich vedoucí. Výchovná činnost je přizpůsobena zájmu žáků a možnostem DM. Zájmové kroužky zřízeny nejsou. Žáci se podle svých zájmů účastní společných akcí DM (besedy s kurátorkami, kriminalistou, poradenská činnost kosmetičky) a věnují se svým koníčkům (sport, ruční práce, kino, hry). Pro potřeby DM slouží sportovní hala v areálu školy.

Vnitřní řád DM platný od 1. září 1998 obsahuje ustanovení, které ukládá žákům plnit službu, tj. kontrolovat a zapisovat do sešitu odchody a příchody žáků a ohlašovat příchody návštěv na DM vychovatelce. Službu vykonává vždy jeden žák.

Činnost DM vytváří žákům podmínky pro aktivní odpočinek, zároveň však konáním služeb nedemokraticky zasahuje do jejich volného času.

Oblast je hodnocena spíše průměrně.

Školní jídelna (IZO 102 762 830)

Ve školní jídelně je umožněno polední stravování pro žáky školy i zaměstnance a jídelna poskytuje celodenní stravování žákům, kteří jsou ubytováni na DM. Provoz jídelny zajišťuje vedoucí školní jídelny a kuchařky. Vybavenost kuchyně a školní jídelny je na dobré úrovni,

skladovací prostory jsou vyhovující. V prostorné a světlé jídelně je 88 stravovacích míst. Prostředí je estetické a čisté.

Školní jídelna je hodnocena nadprůměrně.

5.1 Závěry inspekce**Řízení školy, koncepční záměry**

Koncepce školy je založena na reálných materiálních a personálních možnostech a podmínkách, vychází ze zkušenosti ředitele s řízením zemědělské školy. Koncepční představa o zařazení dalšího učebního oboru není konkretizována.

Plánování školy je konkrétně specifikováno a formulováno pro školní rok, ale v jeho průběhu je denně doplňováno četnými změnami, které neumožňují kvalitní soustavnou realizaci výchovně vzdělávacího procesu. Teoretické vyučování ve škole se přizpůsobuje plánování odborné praxe. Oblast je hodnocena spíše podprůměrně.

Plnění učebních plánů a učebních osnov

Výuka fyziky neprobíhá podle schválených učebních osnov. Oblast je hodnocena jako naprosto nevyhovující.

Odborné a pedagogické řízení

Kompetence mezi členy vedení jsou rozděleny. Řízení školy je však nekoncepční, výhradně operativní. Úroveň organizačního řízení je hodnocena spíše podprůměrně.

V personálním obsazení školy jsou rezervy, protože počet vyučujících bez odpovídající pedagogické a odborné způsobilosti k výuce na daném typu školy je vysoký. Oblast je hodnocena podprůměrně. Vedení školy nevěnuje náležitou pozornost odbornému růstu pedagogických pracovníků.

Kontrolní systém

Kontrola výchovně vzdělávacího procesu není plánovaná ani systematická, protože vychází z aktuálních potřeb vedení školy. Hlavní náplní kontrolní činnosti pedagogického zástupce je kontrola a evidence počtu odučených hodin v jednotlivých předmětech za měsíc. Vedení školy provádí kontrolu výchovně vzdělávacího procesu minimálně. Lépe je zajištěna kontrola odborné praxe, kterou provádí její vedoucí. Oblast je hodnocena průměrně.

Informační systém

Vnitřní informační systému je dobrý směrem k zaměstnancům školy, ale směrem k žákům je nedostatečný, protože negativně ovlivňuje jejich přípravu na vyučování. Vnitřní informační systém je hodnocen spíše podprůměrně. Vnější informační systém je hodnocen průměrně.

Vedení povinné dokumentace

Ve vedení povinné dokumentace byly zjištěny nedostatky, oblast je hodnocena podprůměrně. Výroční zpráva má spíše nadprůměrnou úroveň.

Podmínky a úroveň výchovně vzdělávacího procesu

Prostorové podmínky školy jsou dobré, ale materiální vybavení vyžaduje modernizaci, oblast je hodnocena průměrně.

Většina hospitovaných hodin měla průměrnou úroveň, kvalita teoretického vyučování je negativně ovlivněna denními rozvrhovými změnami, nadprůměrná je výuka praxe. Z hlediska výsledků vyučování je škola hodnocena průměrně, z hlediska rozvoje osobnosti žáků také průměrně. Práce výchovných poradců je hodnocena podprůměrně, protože je zaměřena převážně na profesní orientaci. Další aktivity školy jsou hodnoceny průměrně.

Plán hospitací inspekčního týmu musel být upraven dle denních rozvrhových změn školy, proto bylo v některých předmětech hospitováno pouze jednu vyučovací hodinu. Výsledky z těchto hospitací byly použity ke komplexnímu posouzení výchovně vzdělávacího procesu.

Vyšší odborná škola nebyla předmětem inspekční kontroly.

Při komplexním posouzení je činnost školy celkově hodnocena podprůměrně.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

- zlepšit kontrolu vedení povinné dokumentace školy
- zvýšit odbornou a pedagogickou způsobilost
- do řádu školy zakotvit práva žáků
- snížit počet mimorozvrhových změn

5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu

*Česká školní inspekce
okresní pracoviště Praha-západ, Fráni Šrámka 37
Praha 5, 150 21*

-1-

Podpisy inspektorů:	vedoucí týmu:	Vladislava Coufalová, v. r.
	členové týmu:	Ing. Grammetbauerová, v. r.
		Věra Kolmerová, v. r.
		Dr. Vladimír Krieg, v. r.
		V. Müller, v. r.

V Praze dne 1. června 1999

5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzal dne 10. 6. 1999

Vyšší odborná škola, Střední zemědělská škola a Rodinná škola Benešov

Podpis ředitele: Stanislav Kubín, v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5.5 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MŠMT ČR	1999-07-14	024 240/99-5085
Školský úřad: Benešov	1999-07-14	024 242/99-5085

5.6 Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
1999-06-24	024 213/995085	Byly podány.